

Szóval magának a hírlap tisztességének, szaralhatóságának és méltóságának megóvása: egyenesen a felelős szerkesztőtől függ.

Ennél, mint zsurnaliszta, soha sem egyeném bele abba, hogy bármi címen és néven kreált „Sajtó-céh”-nek legyen tagja. „A gondolat szabád. Szabadnak kell annak sajtó útján való terjesztésének is lenni.” A hírlapírás lehet valakire nézve konykereset; s hivatott hírlapíró mindenki a kinek arra Istentől adott tehetsége van.

A kinek meg ez az Istentől adott tehetsége az adhatja meg azt annak sajtókamarájának.

Gondolatainak, eszméinek terjesztésének csak eszköze van és ez: a szabad sajtó.

Szabad és független mindenkitől. Szárnyai már eddig is meg vannak nyírbálva, mint hogy az esküdtszékek ítélkezésétől a sajtó vétségekre némely része a kir. bíróságok hatáskörébe lett utalva.

Még jobban megnyírbáljuk! Igen is, a kamarai intézmény sértené a sajtószabadságot. Csirájában ölné meg az egyéni szabad nyilatkozást. Igazsága van Palócz László urnak, hogy széles a világon nincs még ilyen intézmény. Ne is legyen; mert a sajtó-céh, nem jelentene egyebet, mint közvetve az előleges censura behozatalt.

Ezt az egyet nem fogja, de ne is vegye át tőlünk a művelt nyugat.

Maradjunk mi tovább is a pheákok szigetén, hol a sajtó még nincs agyon rendszar-

Bo'dog híány!!!

Dr. Sz. L.

A gyümölcsfák téli védelme.

Évekre visszamenőleg konstatálhatjuk, hogy rég nem volt Magyarországon megfelelő gyümölcstermés. Nagy termés többször volt, de nagy termés idején is a minőség közepesen aluli volt. A gyümölcs minőségét legtöbb esetben a férgek rontották meg. Az ideit telen a »Néplap« felhívja a gazdák figyelmét, hogy a gyümölcsfalahernyőt most télen irtás ki, mert a hernyóirtás most sokkal kevesebb költséggel s eredményesebben eszközölhető.

Ha ősz végén vagy a tél elején lehullik a gyümölcsfának a levele, legtöbb gyümölcsfán mégis rajta marad annak egyik-másik ághegyén csomóba összekötte egy vagy több száraz levél. Ebben tanyáz a hernyó és dermedten szenvedti át a telel.

Hogy minden hernyófészket megtalálhassunk, tanácsos bevárni a teljes lombhullást s akkor jól utána kell nézni, mert hiszen a »kis hernyófészkek« néha valóban nagyon is kicsi lehet s akkor felületes keresés esetében sok hernyófészket könnyen észrevétlen maradna.

De vannak olyan hernyók is, melyek a telel nem mint apró hernyók, hanem tojás alakjában húzzák ki.

Hogyha egyik másik esztendőben az öreg gyümölcsfák cserpekes héjkérgét megérezzük, feltűnik hogy azon néha sajtószertű foltok vannak.

Olyanok a foltok, mintha valaki egy kis darabka tűzi taplót ragasztott volna oda. E foltok legtöbbje olyan nagy mint a régi négy kráncor, de van nagyobb is, kisebb is. E folt színe is olyan, mint a taplóé, tehát barnás sárga. Hogyha az ilyen foltot kissé megkaparjuk, meglatjuk, hogy az csak lazán van a kéreghez tapadva és hogy tulajdonképpen finom szőrből áll, mely tömött szőr aztan temérdek sok és mákszemnyi nagyságú sárgás-szürke tojás takar. Ez nem más,

mint szintén egy igen kártékony lepkének a gyapjaspillének kitéleli tojása.

Mint hogy tudjuk, hogy gyümölcsfáink legkártékonyabb hernyói részint mint lepketojások telének ki és mert tudjuk továbbá, hogy azokat hol kell keresnünk: lássuk most, hogy hogyan pusztítjuk azokat a legkönnyebben és a legalaposabban!

A hernyófészketek — kicsit nagyot egyaránt — egyszerűen leszedjük, még pedig azonnal, mihelyest a fáj lombját lehullajtotta. E hernyózásra legalkalmasabb valamely ősz vagy téli verőfényes nap, feltéve, hogy a fák koronáját hó vagy zuzmara nem borítja. Alacsonyabb fáról é fészketek kézzel is leszedhetjük, de magas törzseknél már az úgynevezett hernyózó ollót kell használnunk.

Ezzel a hernyózó-ollóval szedjük le a hernyófészketek. A halomra gyűjtött fészketek pedig aztán — ha nem kell félnünk a tűz veszedelmétől — akár a kertben, akár a ház tőzhelyén égetjük el.

A hernyózás alkalmával azonban nem csak a hernyófészketek és a fán maradt egyéb száraz leveleket szedessük le, hanem gyűjtessük össze a fán rajta maradt és összeszázott minden gyümölcsöt is, mert abban is több rendbeli baj lakozik. Ezt az összeszázott gyümölcsöt is elkell tehát tüzelni.

Ugyancsak a hernyó-ollóval szedjük le a gyűrűs pille tojásait is. Ezt első pillantásra nehéz ugyan észrevenni, de gondos szem megtalálja azt is s akkor le lehet anynyira szedni, hogy alig marad belőle valami a fán.

Ellenben a gyapjas pille taplószerű tojásait egyszerűen lekaparjuk, a fa törzséhez közel tartott valamely edénybe, vigyázva arra, hogy a lehulló tojás földre ne hulljon vagy egyébként szanaszét ne peregjen, mert a földre hullott tojásnak tavaszig legtöbbször semmi baja sem történik s akkor a hernyó minden baj nélkül kibújhatik belőle. Éppen úgy van a dolog a fa törzsén és egyebütt szétpergett tojásossal. Hogyha a lepketojásokat az összes gyümölcsfáról mind egy szalig leszedtük, akkor azokat nyitl tüzre kell elégetni. Ha sok volna e tojásból, akkor az eltűzés csak apránként történik. Mert ha sokat tennék belőle a tűzre, az felrobanna és szétvetné az összes petét s akkor a peték összeszedése újabb munkát adna nekünk.

Ugyancsak a téli hernyózás alkalmával meg kell gondosan takarítani a fák törzsét is. Az elváladkozó kéreg, valamint a törzset borító moha és zuzma alatt temérdek sok apró ellenség tanyázik, amely a fát és annak termését bántja. Takarítsuk tehát ezt a felesleges kérget, ha ezt még az ősz folyamán nem végezhettük, akkor okvetlenül a hernyózás alatt kell megtisztítani, ugyszintén a száraz galyakat is levágosni. Az összes hulladékokat össze kell gereblyézni, a fák alját tisztán hagyni.

Irtogassuk a hernyókat szorgalmasan! Mert nem az jó gyümölcsértés, aki sok gyümölcsfán kevés gyümölcsöt termel, hanem az, akinek kevés, de jól gondozott és annak rendje és módja szerint ápol, férgéktől megóvott fáján sok és szép termése van.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. december 28.

A régészeti múzeum ünnepe és vasárnapokon d. u. 2-5 óráig nyitva.

— A bank-exiex. Január 1-én ezúttal a közös monarchia mindkét államában — ezúttal először, — beáll a bank-exiex, mert eddig hasonló esetben Ausztriában a 14. paragrafussal léptették életbe a bank-szabadság meghosszabbítását. Ezúttal a bank-egyezményt egyik parlament sem tárgyalta le. A Reichsrath az indemnítási javaslatba beszurt ugyan egy szakaszt hathetes bank-provizóriumról, de ez csak akkor lépett volna életbe, ha a magyar örszgyűlés kongruens törvényjavaslatot fogadott volna el, ami azonban — tudvalevően — nem történt meg.

A zavarok elkerülése végett most két kormány arról értesíteni fogja a közös bankot, hogy 1911. február 15-ig a statusquo alapján fontartják a törvényes rendelkezéseket; illetve hogy a jelzett időpontig senkinek jegyszabadsagát nem ad, természetesen a bank is kötelezi magát arra, hogy a statusquo szabta kötelezettségének eleget tesz s ennek fejében föl van mentve, hogy a szabadság meghosszabbítása céljából újra kérvényeznie kelljen,

Ehhez a tényálláshoz képest az Osztrák-Magyar Bank holnapi közgyűlésén két előterjesztést fognak tenni: az egyik kéri fogja a két kormánytól ködött, de még parlamenti uton el nem intézett, a jegyszabadságot 1917. végéig meghosszabbító egyezményhez való hozzájárulást; a másik előterjesztés arra a fölhatalmazásra vonatkozik, hogy az említett feltételek mellett a két kormányról az 1911. február 15-ig terjedő ideiglenes megállapodást megköthesse.

Ettől a provizórikus bank-egyezménytől eltekintve, az osztrák és a magyar kormány kölcsönös nyilatkozatot fognak tenni, hogy az érme- és a pénz-rendszerre vonatkozó szerződést továbbra is érvényben tartják.

— Kivándorlásra csabító táviratok. A törvénybe és közrendbe utköző táviratok tudvalevőleg a forgalomból ki vannak zárva és kizárásuk felett a kereskedelemügyi miniszter határoz. Ez általános rendelkezést a kereskedelemügyi miniszter most egy külön rendeletben kiterjesztette az olyan magántáviratokra is, melyek tilos kivándorlásra és kivándorlás tilos követelésére, vagy tilos előmozdításra vonatkoznak.

— Kohl Médárd püspök kitüntelése. Tegnap ünnepelte az orszagszerzte tisztelt és szeretett püspök, egyházfejdelmi felszentelésének tizedik évfordulóját A király a püspöknek a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot fogja adományozni. Az erről szóló legfelsőbb kézirat, a hivatalos lap legközelebbi számban fog megjelenni.

— Új politikai párt. Mint egyik könyvmatos jelenté, a függetlenségi és 48-as pártnak radikális szellemű tagjai kíválnak egy a Justh, mint a Kossuth csoportból s radikális pártat tömörülnék. Az új politikai pártnak állítólag Polónyi Géza lenne a vezére.

— Emelkedik az ebadó. A földmívelésügyi Miniszternek egy rendelet érkezett a törvényhatóságokhoz, melyben elrendeli az ebadó szabályrendelet revizióját. A rendelet értelmében jövőre minden kutya adó alá esik s a minimális adó 4 korona lesz. A vadász és fajkutyák más, és pedig súlyosabb megadóztatás alá esnek. Ezeknél a progressiv adókulcs fog behozatni, úgy, hogy az ebadó adónak, allami adójának bizonyos százalékat fizeti majd ebadóba. Nem lesz ritkaság, hogy egy-egy kutyának 20-50 korona lesz az adója.

— Sörpanama. A soproni sörgyár úgy akart nagyobb dividendára szert tenni, hogy 28000 hektoliter sört titkolt el az adó alól s ez által a kincstárt egymillió hétszázötven korona erejéig megkárosította. A vizsgálat folyamatban van, s a pénzügyigazgatóság kérelmére a soproni törvényszék mint telekkmérvé hatóság a sörgyár részvénytársaság ingatlanaira 700000 korona erejéig zálogjogi előjegyzést kért és kapott.

— **A posta mint személyszállító vállalat.** Ugy látszik, hogy a posta lassanként visszatér egykori rendeltetéséhez, amikor nemcsak leveleket szállított a postaköcsösi, hanem — és ez volt a legfőbb jövedelme — utasokat is vitt. A posta Magyarországon most újból be fog rendezkedni a személyszállításra. A hivatalos lap jelenti be a kereskedelmi miniszter ezt az elhatározását s egyidejűleg közli a posta személyszállító autómobiljára vonatkozó üzletszabályzatát. A személyszállítást a miniszter esetről-esetre megállapítandó viszonylatokban fogja a postai szállítással kapcsolatosan életbe léptetni.

— **Bajban a léghajó.** Makóról jelentik: P á s z t o r Ferenc földműves ma reggel a rendőrségre egy fémpalackot vitt és elmondta, hogy az éjszaka a földön találta. R á k o s y Gyula rendőrkapitány felbontotta a palackot és abban egy levelet talált, amilyen ez állott:

December 23—24. éjjele 2 óra

Nagy vihar van. A gömböt észak felé vitte a szél. Aki ezt megtalálja értesítse a legközelebbi hatóságot. K u n Lajos dr. katonai orvos, Rank főhadnagy, katonai léghajós tiszték.

Rákósy főkapitány telefonon érdeklődött az észak felé eső községekben, de a léghajó sorsáról eddig semmiféle hír nem érkezett.

— **Eljegyzés.** W e i s z Jakab helybeli jöhrü gabonakereskedő kedves leányát, Mariskát, a napokban jegyezte el dr. S á m u e l Viktor fővárosi ügyvéd.

— **Megszöktek a kulturcigányok.** Berettyóújfaluban érdekesen akartak megoldani a cigány-kérdést. Par hónappal ezelőtt megüzente a község a mezőn taborozó sátoralja népek: tessék letelepedni, házat építeni, kosarat fenni, dolgozni. Akinek pedig nem tetszik, le is ut, fei is út! Fele a cigányoknak erre jószántából elment a másik fele egyszerre háztulajdonos lett. A község adott mindeniknek adott földet, egy pénzintézet kölcsönt és így felépült ötven csinos téglaföldű ház. Egyszer azonban egy partányi eset egy kisdéd libalopás megoldotta a szép tervet. Az egyik cigányasszony kukoricát hintett a libák felé, akik szépen utána mentek. Az asszony hátranézett, megfogott egy-egy libát, birtelen kicsavarta a nyakát és ledobta a földre. A férfi később összeszedte, — így mondta el a járásbíró előtt — a döglött libákat. Rajtakapták a kulturcigányokat és felkísérték őket a csendőrok a járásbíróra. A járásbíró azt gondolta, szigorú példát kell statuálni, hogy a kultúra számára megmentsék a cigányokat és elítélte a két libatolvajt hat havi fogságra. Par nappal ezelőtt csukták le őket s másnap üres volt a falu végén valamennyi piros fedelű kis ház. Megszöktek a cigányok otthagya házat, adóságot, mindent. Es most a község és a bank vitázik, melyik legyen a sok üres ház? Egyik a földet, másik a kölcsönt adta. És nem tudnak békesen megegyezni. Furcsa kis pór lesz tehát abból, hogy Berettyófalu civilizálni akarta a cigányokat.

— **Szilveszter-esték.** Tarsas körünk, mint minden évben, úgy az idén is elbucszának az O-évtől s vidám poharazás között várják be az Ú j e s z t e n d ő t. Tarsas vacsorát tart Szilveszter estéjén: a Kaszinó, a Szentesi mindkét 48-as kör, a református kör, a katolikus kör és az iparos ifjúság. Az aláírási levek az egyleti helyiségekben vannak kitéve.

— **A villamos szem.** Nemrégiben világszerte híre ment Rosing tanár találmányának' a mely olyan elektromos készülék a minek segítségével a legnagyobb távolságra is látni lehet. Rosing tanár elektromos szemnek nevezte találmányát, és tegnap P é t e r v á r o u előadást tartott, a mely keretében újabb tulajdonságát adta elő szenzációs találmányának. Elmondta, hogy a villamos szem segítségével villamos fényképet lehet készíteni, úgy hogy fényképek lesznek készíthetők a föld legmélyéről, az óceánok fenekéről és a vulkanok beisejéről. A találmány, melynek előállítására ára mintegy 500 korona netsokára olyan tökéletes lesz hogy forgalomba is kerülhet.

— **Mulatságok.** Január hónapja a táncmulatságok hónapja lesz. Karneval herceg először január 8-án vonul be a k a t h o l i k u s k ö r díszes termébe. A kör társ. kedélyes zártkörű táncmulatságok melyre már a meghívókat ki is bocsátotta. A belépődíj személyenkint 1 kor. 20 fill. Csaldájegy három személyre 3 korona. A kik elnézésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, forduljanak a kör helyiségében található vigalmi bizottsághoz. — Élnék érdeklődés mutatkozik már most is a R o k k a n t a k b á l j a iránt, mely január 15-én a színházteremben fog lezajlani s nagyszabásúnak ígérkezik. A farsangi mulatságok közül ez a bál lesz az egyedüli, mely a munkakeztelemnél vált s elszegényedett iparosok segítségét tüzte ki célul. Megérdemli, hogy kellő támogatásban részesüljön. A bálra, — mely zártkörű lesz, a meghívókat a napokban fogja kiküldeni a rendezőség.

— **Perce Mihály karácsonyja.** Összetalálkozik a napokban az útcán munkatársunkkal Perce Mihály a ki foglalkozására nézve darabszámra dolgozó suszter s lakik az alsórté munkástelep 99. szám alatt. — Tessék engem kiszervekíteni az újságba, de alaposan. Munkatársunk nagyott nézett. Hét osztán mire lenne jó az kiszervekítés? Erre ni. S z a z a l k i v e t t a k a t u f r e k j a z e s e b b ö l egy orvosi látleletet. Munkatársunk végig olvasta az irást s miután annak tartalmát összehasonlította a Perce uramon látható vér aláfutásokkal, daganatokkal, folytonossági hiányokkal és felhám horzsolásokkal, kénytelen volt konstatálni, hogy a látlelet kifogástalan pontossággal van felvéve. — Hát, hogy jutott hozzá? A doktor úr állította ki. Nem a látleletet értem, hanem ehhez a 9 rendbeli sérüléshez, szót közbe munkatársunk. „Hát kérem, — kezdé mesélni Perce, a karácsony másnapján este elmentem a szocialista körbe, a hol én is választmányi vagyok. Leszidtam őket, hogy miért szavaztak kormánypárti követre. Az elnök nem szólott semmit, csak átadott a v i g a l m i b i z o t t s á g n a k. A bizottság egyhangulag kidobott a koresmből s kint az utcán rém kemiszul elvert a — — saját botommal. — Volt bennem egy kis ital, de azért haza tudtam menni. Azt mondom otthon az anyukomnak, é d e s p á r o m, adjál 2 koronát, vagy legalább háromat. Mindjárt gyün a sógor, — szolt az asszony, — m a j d á d a z. Gyütt is Gágyor Antal sógorom, adott is, de a fejemre. Ezzel leemelte a kalapját s megmutatta véres fejét. Hát a feleségre mit szólott hozzá? kíváncsiskodott munkatársunk. „Nem szólott az kérem semmit csak a fejével integetett mintha azt akarná mondani, hogy nagyon jól van. Most megyek kérem vizum repartumot vétetni. Tegyen ki kérem az újságba

meghálalom.“ Kitéttük; de hasonló karácsonyi ünnepeket nem kívánunk neki. Figyelmeztetjük azonban, hogy vigyázzon magára; mért a görög karácsony még hátra van, pedig az az igazi karácsony.

— **A petróleumipar szanalás.** Mindaz a végtelen ankekezés és tanácskozás a mi már jó ideje foglalkoztatja odaat Ausztriában a közgazdasági közvéleményt és a monarchia petróleum-iparának válságos helyzetén akar-nak könnyíteni, még máig sem vezetett pozitív megoldásra. A most el mult héten mintha már nyomra találtak volna. Olyan javaslattal lépnek fel a nyersolajtermelők és a finomítók is, a mely alkalmas volna a helyzet rendezésére. A baj csak az, hogy a javaslatok két olyan érdeket érintenek, a melyek hozzájárulása nem bizonyos, sőt nem is valószínű. A nyerstermelők ugyanis az őszköz osztrák vasúti vonalakra be akarnák vezetetni a petróleumfűtést. A finomítók pedig be akarnak rendezkedni fűtőolajgyártására, hogy a nyerstermelők akciójának eredményét ők is élvezhessék. Másrészt elvárják a kormány áldozatkészségét. Egyelőre csak a petróleumtermékek adómentességét kérik. Az osztrák kormány hajlandó is volna erre az áldozatra, de a szénbányatársaságok határozottan ellenzik. Ez teszi ezidőszertint valószínűtlenné a tervet.

— **Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a hazi poloskának.** Ha ezen veszedelmes férgetől alaposan megakurunk, úgy csak szabadulni a Löcherer Cmixint használjuk, mert a Cimexinrel ént kezd poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin minde-nyütt használható, szövetet butort, falat nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Szentesen Trajtér Zoltán gyógyszerár-riban és a készítőnél: Löcherer gyógyszer-zésnél Barban 26—1

— **Eredeti festmények.** rézmetszetű (heliogravura) kivitelben — kézi kidolgozással, beramázva és ráma nélkül, részlet-fizetésre is igen olcsó árban, valamint kisebb képek, kaphatók Szilgyi Dező könyvkereskedésében. — Petőfi-szálló. Orsiai választék karácsonyi és újévi képes lev. lapokban.

Várandós anyák

ösítő és az erősítéssel egyidejűleg üdít ő szert alálnak a

Scott-léle csukamájolaj Emulsió-ban

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevételre kellemes emésztése könnyű.

Egy kísérlet megfogja Ön-gyözni, hogy az Ön esetében is mily ótékony hatást.

Szoptatás esetében a Scott-léle Emulsió

lejét veszi a bágvadtság, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcúvá teszi a gyermeket. a a SCOTT-léle EMULSIÓ módszer. véd-legkiválóbb 11.

gyógét — a hálásztkörjűk Egy eredeti üveg ára 2 K. 10 fillér. figyelembe venni Kapható minden gyógytrában

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonok jóismerősök s meg-tisztelőinek, kik id. K a n a s z N a g y L a j o s f. hó 22-én végbement temetésére megjelenni s ezáltal fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, fogadják becses részvétükért há-ias köszönetünket. Szentés, 1910. december 27-én. A g y á z o l ó c s a l á d.

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonosa »Szentés és Vidék» könyvnyomdá

GŐZMALOM

átalakítás miatt 1 drb. Ganz-féle hengershók, 5 drb. hengershíta és konkolyzó gépek a legjobb állapotban, jutányos áron eladó.

A karácsonyi ünnepekre pedig mindennemű finom lisztetekt raktáron tartok és azok bármily mennyiségben a legjutányosabb áron beszerezhetők nálam.

Tisztelettel:

Ifj. Zsoldos Ferenc
gőzmalomtulajdonos.

Kiadó

útcái és udvari lakások 1911. április 24-től havi részletlevonásra — is vil-lany és ártézikút bevezetéssel; ugyan-ott kútfelszerelés, ágas stb. használt divány és régi vasak eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Horváth Gyula-útcá 34. szám alatt az udvari lakásban jobb oldalt. 3—2

4 vagy **5** éves
heti betét
részletek

jegyezhethők a

SZENTÉS-VIDÉKI
Takarékpénztárnál.

ÉRTESÍTÉS.

Ertesitem a tisztelt közönséget, hogy

gőzmalomban

mely átalakítások miatt szünetelt

Az őrlést újból megkezdtem.

Költséget és fáradságot nem kímélve, malmomat a legnagyobb igényeknek megfelelően újonnan berendeztem: gabonahántológéppel hengerekkel, síkszítakkal és lisztkeverővel szereltem fel, így abban a helyzetben vagyok, hogy mindenki 8—1

saját buzájából kapja a lisztet

sokkal szebb minőségben és kevesebb korpával és mindenkit gyorsan és pontosan kiszolgálhatok. A t. közönség eddigi bizalmát megköszönve Továbbra is kérem szives pártfogásukat:

Szentésen, 1910. november 12-én.

Székely József.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

6—1 mindenütt kapható! A

Az

Esterházy cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházi cognacgyár

Központi irodája:

TELEFON

31—49

BUDAPEST

TELEFON

31—49

V. Csáky-útca 14. szám.

Globin
a legjobb crême czipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvja.
Minden útt kapható.